



ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Bohuslava Hnízdila v právní věci žalobce: **S. M.**, zast. JUDr. Vlastimilem Vezenkem, advokátem se sídlem Opava, Hauerova 3, proti žalované: **Všeobecná zdravotní pojišťovna České republiky**, se sídlem Praha 3, Orlická 4/2020, o vydání rozhodnutí žalované, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 19. 12. 2007, čj. 22 Ca 363/2006 - 47,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **se zamítá.**
- II.** Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Ustanovenému zástupci stěžovatele, advokátu JUDr. Vlastimilu Vezenkovi, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši 6780 Kč. Tato částka bude jmenovanému vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozhodnutí. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese stát.

O d ů v o d n ě n í :

Včas podanou kasační stížností napadl žalobce v záhlaví uvedené usnesení Krajského soudu v Ostravě, jímž byl postoupen jeho návrh ze dne 13. 9. 2006 Městskému soudu v Praze. Krajský soud dospěl k závěru, že žalobce se v daném případě domáhá ochrany proti nečinnosti Všeobecné zdravotní pojišťovny České republiky (dále jen „VZP ČR“), která má sídlo v Praze. Podle § 7 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), je tak místně příslušným k vyřízení žaloby Městský soud v Praze.

Usnesení o postoupení věci napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Je přesvědčen, že krajský soud nesprávně posoudil příslušná ustanovení soudního řádu správního. Ve své žalobě ze dne 13. 9. 2006 označil jako žalovaného Všeobecnou zdravotní pojišťovnu ČR, Územní pracoviště v Olomouci, Lazecká 22A, Olomouc. S přihlédnutím k § 79 odst. 2 s. ř. s., které stanoví, že žalovaným je správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení, a s ohledem na organizační strukturu VZP ČR vyplývající ze zákona č. 551/1991 Sb., o Všeobecné zdravotní

pojišťovně České republiky (zejm. § 12 a § 13), je podle stěžovatele evidentní, že žalovaným správním orgánem je v daném případě VZP ČR, Územní pracoviště v Olomouci, Lazecká 22A a místně příslušným k projednání žaloby podle § 7 odst. 2 s. ř. s. Krajský soud v Ostravě. Stěžovatel proto navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Dříve než Nejvyšší správní soud přistoupil k meritornímu posouzení věci, zkoumal, zda je kasační stížnost přípustná, jinými slovy zda usnesení, kterým se postupuje věc místně příslušnému soudu, není usnesením „*jímž se pouze upravuje vedení řízení*“ ve smyslu § 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s., proti němuž není kasační stížnost přípustná. Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že napadené usnesení za takové rozhodnutí nelze považovat.

Při posuzování uvedené otázky je podle názoru Nejvyššího správního soudu nutno za rozhodující vzít vždy to, zda a nakolik předmětné usnesení zasahuje do práv účastníků řízení, a zda je tudíž i na místě možnost jejich dalšího přezkoumání soudy vyššího stupně. Podle čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod nesmí být nikdo odňat svému zákonnému soudci. Příslušnost soudu i soudce stanoví zákon. Smyslem citovaného ustanovení je jednak zamezit tomu, aby rozhodnutí určité věci bylo svěřeno věcně, funkčně či místně nepřísušnému soudu (tj. garance příslušnosti soudu), a dále pak akcentovat požadavek, aby soudci nebyly věci přidělovány *ad hoc*, ale podle jasných a určitých pravidel obsažených v rozvrhu práce příslušného soudu (tj. garance transparentnosti obsazení soudu). Jak vyplývá z výše uvedeného, je ustanovení § 7 s. ř. s. o místní příslušnosti jednou z forem realizace cit. ústavního článku.

Z hlediska intenzity zásahu do práv účastníka řízení, se tedy v případě postoupení věci nejedná o rozhodnutí, jímž by se pouze upravovalo vedení řízení [§ 104 odst. 3 písm. b) s. ř. s.], ale o rozhodnutí, které řeší otázku podmínek řízení, a které má ve svém důsledku dopad i na uplatnění zásady zákonného soudce. S ohledem na to, co bylo uvedeno výše, je na místě uzavřít, že proti usnesení o postoupení věci podle § 7 odst. 7 s. ř. s. je kasační stížnost přípustná. (K uvedenému blíže srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2005, čj. 6 Ads 31/2004 - 35, www.nssoud.cz; usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2007, čj. Nad 22/2007 - 101; podpůrně pak usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 4. 2006, čj. 8 As 21/2005 - 101, publ. pod č. 1006/2007 Sb. NSS.)

Jelikož shledal Nejvyšší správní soud kasační stížnost přípustnou, přezkoumal napadené usnesení v rozsahu uplatněných stížných bodů, po posouzení věci dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Podle § 7 odst. 2 s. ř. s. nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak, je k řízení místně příslušný soud, v jehož obvodu je sídlo správního orgánu, který ve věci vydal rozhodnutí v posledním stupni nebo jinak zasáhl do práv toho, kdo se u soudu domáhá ochrany. Podle § 7 odst. 7 s. ř. s. není-li soud, u něhož byl návrh podán, k jeho vyřízení místně příslušný, postoupí jej k vyřízení soudu příslušnému.

O věci uvážil Nejvyšší správní soud takto:

Názor stěžovatele, podle něhož je v souzené věci správním orgánem ve smyslu § 7 odst. 2 s. ř. s. Územní pracoviště VZP ČR v Olomouci, by mohl podle Nejvyššího správního soudu obstát pouze v případě, kdyby právní předpis svěřoval této organizační složce žalované určité samostatné rozhodovací pravomoci. Tak je tomu např. u okresních správ sociálního zabezpečení jako vnitřních organizačních jednotek České správy sociálního zabezpečení (srov. § 6 odst. 4 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, podle kterého okresní správy sociálního zabezpečení „*rozhodují*“ ve zde taxativně vypočtených případech). U veřejného zdravotního pojištění je však situace jiná. Jak již Nejvyšší správní soud dříve

judikoval, má zdravotní pojišťovna postavení správního orgánu zejména tehdy, jestliže rozhoduje ve věcech týkajících se přírážek k pojistnému, pokut a pravděpodobné výše pojistného a ve sporných případech ve věcech placení pojistného, penále, vracení přeplatku na pojistném a snížení záloh na pojistné (srov. rozsudek ze dne 15. 12. 2004, čj. 7 As 37/2003, www.nssoud.cz). Tyto pravomoci zdravotních pojišťoven jsou upraveny v zákoně č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, konkrétně v ustanoveních § 44 a § 45 (pokuty a přírážky k pojistnému). Zde zákon operuje pouze s pojmem „*příslušná zdravotní pojišťovna*“, o jednotlivých organizačních složkách se neuvádí ničeho.

Ust. § 12 a násl. zákona č. 551/1991 Sb., jichž se stěžovatel dovolává, pak sice upravují *organizační strukturu* VZP ČR, ani ony však nesvěřují jednotlivým organizačním složkám žádné samostatné rozhodovací pravomoci. Jedná se o *normu organizační*, upravující *postavení* správního orgánu, resp. jeho součástí, nikoli však o *normu kompetenční*, která by upravovala jejich *pravomoc a působnost*. § 12 odst. 1 citovaného zákona pak svým zněním pouze potvrzuje závěr krajského soudu, uvádí-li se v něm výslovně, že krajské pobočky a územní pracoviště „*jednají a vykonávají činnost jménem Pojišťovny*“. Pro stanovisko stěžovatele tak podle názoru Nejvyššího správního soudu nelze v platné právní úpravě nalézt jakoukoli oporu.

Z výše popsaného vyplývá, že v řízení o žalobách vedených před správními soudy vystupuje jako žalovaný správní orgán VZP ČR se sídlem v Praze, a Krajský soud v Ostravě tak správně postoupil věc k projednání a rozhodnutí Městskému soudu v Praze jako soudu místně příslušnému. Usnesení Krajského soudu v Ostravě tedy netrpí vadou podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a Nejvyšší správní soud proto kasační stížnost zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s. jako nedůvodnou.

Stěžovatel neměl ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti ze zákona (§ 60 odst. 1 ve spojení s § 120 s. ř. s.). Žalované žádné náklady v souvislosti s řízením o kasační stížnosti nevznikly, Nejvyšší správní soud jí proto náhradu nákladů řízení nepřiznal. Ustanovenému zástupci stěžovatele náleží v souladu s § 11 písm. b) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), odměna za dva úkony právní služby učiněné v řízení o kasační stížnosti ve výši 4200 Kč, dále náhrada hotových výdajů podle § 13 odst. 3 cit. vyhlášky ve výši paušální částky 600 Kč, náhrada cestovních výdajů podle § 13 odst. 4 vyhlášky ve výši 497,50 Kč a náhrada za promeškaný čas podle § 14 odst. 1 písm. a) a odst. 3 vyhlášky ve výši 400 Kč, celkem tedy 5697,50 Kč. Protože je ustanovený advokát plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se tento nárok vůči státu o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je tato osoba povinna z odměny za zastupování a z náhrad hotových výdajů odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 35 odst. 7 s. ř. s.). Částka daně z přidané hodnoty vypočtená dle § 37 odst. 1 a § 47 odst. 3 zákona č. 235/2004 Sb. činí 1082,50 Kč. Ustanovenému zástupci se tedy přiznává náhrada nákladů v celkové výši 6780 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 2 měsíců od právní moci tohoto rozsudku. Náklady právního zastoupení stěžovatele nese dle ust. § 60 odst. 4 s. ř. s. stát.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 16. července 2008

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu